

Затверджую
Ректор Міжнародного
економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'янчука
А. С. Дем'янчук
_____ 2020 р.
Кодекс академічної доброчесності схвалено
на засіданні Етичної ради університету
Протокол № 10 від 25.06. 2020 р.

КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука

Загальні положення

Кодекс академічної доброчесності (Кодекс) – це стандарт поведінки співробітників, аспірантів та студентів Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука в академічному середовищі.

Кодекс встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, що працюють і навчаються в Університеті, якими вони мають керуватися у своїй діяльності.

Кодекс розроблено з урахуванням зарубіжного та вітчизняного досвіду, пропозицій органів студентського самоврядування та викладацького складу університету.

Метою Кодексу є формування в університеті системи демократичних взаємин та академічної доброчесності між учасниками освітнього процесу та співробітниками.

Кодекс передбачає створенню в університеті середовища, яке сприяє навчанню та проведенню наукових досліджень, обміну знаннями, впровадженню інновацій, інтелектуальному розвитку співробітників та учасників освітнього процесу, підтриманню етичної культури взаємовідносин.

Кодекс передбачає зобов'язання кожного учасника освітнього процесу та співробітників університету виявляти повагу один до одного та з повагою відноситися до об'єктів матеріальної та інтелектуальної власності інших осіб.

Кодекс визначає перелік настанов та цінностей, дотримання яких співробітниками та учасниками освітнього процесу університету є необхідним як на території університету, так і поза ним.

Одночасно із забезпечення якості вищої освіти, сприянням розвитку академічної доброчесності до членів університетської громади висувається вимога неухильно дотримуватися засад цього Кодексу.

1. Принципи кодексу академічної доброчесності

Принципів цього Кодексу зобов'язані дотримуватися всі співробітники та учасники освітнього процесу університету. Такими, зокрема, є:

1.1. *Принцип законності.* У своїй діяльності члени колективу університету повинні суворо дотримуватися Законів України, зокрема Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту», Статуту університету, правил внутрішнього розпорядку, інших нормативних актів Університету і принципів цього Кодексу, а також стимулюють інших до цього.

1.2. *Принцип взаємної довіри.* Атмосфера довіри заохочує вільний обмін ідеями та інформацією в університетському середовищі, сприяє співпраці та вільному продукуванню нових ідей, позбавляє остраху, що результати діяльності можуть бути привласнені, а репутацію університету буде підірвано.

1.3. *Принцип чесності та порядності.* У навчальній та викладацькій діяльності, під час проведення наукових досліджень, у практичній роботі тощо представники колективу університету зобов'язані діяти чесно, бути вірними і жодним чином не допускати використання неправдивих тверджень.

1.4. *Принцип прозорості.* Щоб уникнути зловживань посадовим становищем виборними чи призначеними представниками колективу університету, всі процедури, які стосуються освітньої, науково-дослідницької, господарської та фінансової діяльності в університеті є прозорими і нескладними.

1.5. *Принцип справедливості.* У взаємовідносинах між членами колективу університету важливим є неупереджене ставлення один до одного, правильне й об'єктивне оцінювання результатів навчально-виховної, дослідницької та трудової діяльності.

1.6. *Принцип взаємоповаги.* Повага в університетському середовищі має бути взаємною, що передбачає прояв її як до себе, так і до інших, незалежно від віку, статі, статусу, національності чи расової приналежності.

1.7. *Принцип компетентності та професіоналізму.* Співробітники і учасники освітнього процесу зобов'язані підтримувати високий рівень компетентності у роботі та навчанні.

1.8. *Принцип відповідальності.* Учасники освітнього процесу та співробітники університету мають брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання. Бути відповідальним – означає протистояти ганебним вчинкам, негативному впливу інших осіб і бути прикладом для інших.

1.9. *Принцип безпеки та добробуту університетської громади.* Учасники освітнього процесу та співробітники університету повинні піклуватися про дотримання безпеки й добробуту в стінах університету. Діяльність учасників освітнього процесу та співробітників університету не повинна приводити до виникнення загроз їхньому життю, заподіювати шкоду здоров'ю та майну колективу університету загалом і кожного члена зокрема.

2. Визначення ключових понять

Ключовими поняттями Кодексу є такі:

автор – фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір (Закон України «Про авторське право і суміжні права», п. 1, ст. 1);

академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої діяльності) з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень (Закон України «Про освіту», п. 1, ст. 42);

академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднення творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства (Закон України «Про освіту», п. 4, ст. 42);

академічне середовище – сукупність об'єктивних внутрішніх умов, факторів, учасників освітнього процесу, необхідних для успішного здобування вищої освіти;

захист інформації – сукупність правових, адміністративних, організаційних, технічних та інших заходів, що забезпечують збереження, цілісність інформації та належний порядок доступу до неї (Закон України «Про інформацію», п. 1, ст. 1);

здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються у закладах вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації (Закон України «Про вищу освіту», п. 1, п.п. 1 1, ст. 1);

зловживання впливом – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави (Кримінальний кодекс України ст. 369²);

колектив університету – співробітники та учасники освітнього процесу;

комісія з питань етики та академічної доброчесності – незалежний орган, що діє в Університеті з метою забезпечення дотримання колективом університету норм цього кодексу;

необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти (Закон України «Про освіту» п. 4, ст. 42);

неправомірна вигода – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи не грошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав (Закон України «Про запобігання корупції», п. 1, ст. 1);

обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної (освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, само плагіат, фабрикація, фальсифікація та списування (Закон України «Про освіту», п. 4, ст. 42);

освітня діяльність – діяльність закладів вищої освіти, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої, післядипломної освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб (Закон України «Про вищу освіту», п. 1, пл. 16, ст. 1);

потенційний конфлікт інтересів – наявність у особи приватного інтересу у сфері в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішення або на вчинення чи не вчинення дій під час виконання зазначених повноважень (Закон України «Про запобігання корупції», п. 1, ст. 1);

приватний інтерес – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях (Закон України «Про запобігання корупції», п. 1, ст. 1);

самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатах як нових наукових результатів (Закон України «Про освіту», п. 4, ст. 42);

списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання (Закон України «Про освіту», п. 4, ст. 42);

співробітник – фізична особа, що перебуває у трудових відносинах з Університетом і безпосередньо виконує роботу за трудовим договором;

учасники освітнього процесу – науково-педагогічні працівники, здобувачі вищої освіти, слухачі, фахівці практики, які залучені до освітнього процесу за освітньо-професійними програмами;

фабрикація – вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях (Закон України «Про освіту», п. 4, ст. 42);

фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень (Закон України «Про освіту», п. 4, ст. 42);

якість вищої освіти – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом вищої освіти та/або договором про надання освітніх послуг (Закон України «Про вищу освіту», п. 1, пп. 23, ст. 1).

3. Норми етичної поведінки учасників освітнього процесу та співробітників університету

3.1. Усі здобувачі вищої освіти (незалежно від форми та періоду навчання), співробітники (незалежно від форми працевлаштування), учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися етичних норм поведінки, визначених у цьому Кодексі.

3.2. Гідними нормами поведінки є:

3.2.1. Дотримуватися вимог чинного законодавства України, Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту», Статуту Університету, правил внутрішнього розпорядку, інших нормативних актів Університету та цього Кодексу.

3.2.2. Дотримуватися ділового етикету, правил поведінки та культури спілкування з учасниками освітнього процесу та співробітниками в університеті та поза його межами.

3.2.3. Дотримуватися відповідного ділового стилю в одязі.

3.2.4. Дотримуватися принципів та правил академічної доброчесності.

3.2.5. Дотримуватися норм і правил з техніки безпеки.

3.2.6. Поважати честь, гідність та особисту недоторканість особи, незважаючи на стать, вік, матеріальний стан, соціальне становище, расову приналежність, релігійні та політичні переконання.

3.2.7. Поважати досвід, професійну підготовленість і ефективність роботи колег та професійних працівників інших сфер.

3.2.8. Сприяти становленню та розвитку партнерських відносин між учасниками освітнього процесу та співробітниками університету.

3.2.9. Підтримувати атмосферу довіри, відповідальності та взаємодопомоги в університетському співтоваристві.

3.2.10. Відповідально ставитися до своїх обов'язків, вчасно та сумлінно виконувати навчально-виховні, наукові та робочі завдання.

3.2.11. Своєю діяльністю сприяти збереженню та примноженню славних традицій Університету.

3.2.12. Сприяти розвитку позитивної репутації Університету.

3.2.13. Підтримувати чистоту і порядок на території університету, дбайливо ставитися до матеріальних, бібліотечно-інформаційних ресурсів Університету, зокрема і в гуртожитках.

3.2.14. Запобігати виникненню у своїй діяльності конфлікту інтересів, під якими слід розуміти суперечність між особистими інтересами члена університетської спільноти та його службовими або навчальними обов'язками, наявність якої може вплинути на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень..

3.2.15. Наполегливе прагнення до самопізнання та саморозвитку.

3.2.16. Піклуватися про чистоту власної мови та мови колег, не підвищувати голос під час спілкування.

3.2.17. Сприяти попередженню та осудженню різних видів порушень під час навчально-виховної та інших видів діяльності.

3.3. Неприйнятними для учасників освітнього процесу та співробітників університету є:

- 3.3.1. Відмова дотримуватись норм цього Кодексу.
- 3.3.2. Дискримінація щодо (стосовно) інших людей на підставі академічного статусу, а також за національною, расовою, статевою чи іншою приналежністю.
- 3.3.3. Вживання ненормативної лексики.
- 3.3.4. Навмисне пошкодження матеріальних, бібліотечно-інформаційних ресурсів Університету та інші прояви вандалізму на території Університету.
- 3.3.5. Прояви усіх форм непорядної поведінки, що здатна завдати шкоди іміджу та репутації університету. У тому числі від недозволеного використання символіки Університету, факультетів, назв будь-яких структурних підрозділів у корисних цілях.
- 3.3.6. Агітаційна і пропагандистська діяльність на користь будь-якої політичної партії, знаходячись на території університету або на Заходах, що проводяться від імені Університету.
- 3.3.7. Залякування, агресія, сексуальне домагання, насильство.
- 3.3.8. Вживання, виготовлення й поширення наркотичних речовин, розпивання алкогольних напоїв та куріння у громадських місцях.
- 3.3.9. Участь, організація та пропагування азартних ігор.
- 3.3.10. Поширення неправдивої або компрометуючої інформації про учасників освітнього процесу, співробітників та інших органів, дотичних до діяльності Університету.
- 3.3.11. Академічний плагіат та самоплагіат.
- 3.3.12. Підроблення та використання підроблених документів, що стосуються навчального процесу або посадового становища представників Університету.
- 3.3.13. Видавання чужих наукових здобутків, досліджень, праць за свої під час наукової та трудової діяльності.
- 3.3.14. Використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, навушників, телефонів, планшетів тощо).
- 3.3.15. Посилання на джерела автором, які не були використані в навчальній, науковій, дослідницькій, кваліфікаційній роботі.
- 3.3.16. Списування (реплікація) під час складання будь-якого різновиду підсумкового або поточного контролю.
- 3.3.17. Надання допомоги для здійснення акту академічної нечесності..
- 3.3.18. Зловживання впливом.
- 3.3.19. Проходження процедур контролю знань підставними особами.
- 3.3.20. Придбання в осіб чи організацій звітів, рефератів, контрольних, розрахункових, курсових, дипломних і кваліфікаційних робіт, есе, статей, монографій, навчальних посібників тощо із наступним поданням як власних результатів навчальної та наукової діяльності.
- 3.3.21. Навмисна чи свідома допомога або спроба допомогти іншому вчинити акт академічної не доброчесності.
- 3.3.22. Використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної (вищої оцінки під час складання будь-якого різновиду підсумкового контролю або переваг у роботі).
- 3.3.23. Необ'єктивне оцінювання здобувачів вищої освіти.
- 3.3.24. Надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозицій щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

3.3.25. Вчинення дій, що перешкоджають здійсненню навчального та наукового процесів.

3.3.26. Внесення до списку авторів статей, монографій, підручників тощо осіб, які не брали участі в отриманні наукових результатів.

3.3.27. Інші різновиди академічної не доброчесності.

4. Політика академічної доброчесності

4.1. У своїй роботі кожен член колективу університету повинен керуватися пріоритетами академічної доброчесності.

4.2. Члени колективу університету зобов'язані:

4.2.1. Сумлінно та самостійно (крім випадків, які передбачають групову роботу) виконувати навчальні та науково-дослідницькі завдання.

4.2.2. Брати активну участь у науково-дослідній роботі, конференціях, симпозиумах, виставках, конкурсах тощо.

4.2.3. Брати участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення навчально-виховного процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, побуту, оздоровлення тощо.

4.2.4. Докладати максимум зусиль щодо оволодіння теоретичними та спеціальними знаннями, практичними, професійними навичками, необхідними спеціалісту вищого кваліфікаційного рівня.

4.2.5. Виконувати оригінальні роботи в межах кожної дисципліни.

4.2.6. Використовувати в навчальній та науковій діяльності тільки надійні й провідні (правдиві) джерела інформації та обов'язково посилатися на них, незважаючи на те, в якому вигляді вони опубліковані – електронному чи паперовому.

5. Комісія з питань академічної доброчесності

5.1. Дотримання учасниками освітнього процесу та співробітниками Університету моральних і правових норм цього Кодексу забезпечує Комісія з питань академічної доброчесності (Комісія).

5.2. Діяльність комісії регламентується Положенням про Комісію з питань академічної доброчесності.

6. Заключні положення

6.1. Учасники освітнього процесу та співробітники Університету зобов'язані знати та дотримуватись вимог Кодексу. Незнання або не розуміння норм цього Кодексу не є виправданням неетичної поведінки.

6.2. У випадку не розуміння основних принципів доброчесності учасники освітнього процесу та співробітники Університету можуть звернутись за порадою до керівництва університету, органів студентського самоврядування чи Комісії.

6.3. Прийняті на роботу працівники та зараховані на перший курс здобувачі вищої освіти Університету дають свою згоду дотримуватися вимог Кодексу в обов'язковому порядку.

6.4. Порушення норм цього Кодексу може передбачати накладання санкцій, аж до відрахування або звільнення з Університету за поданням комісії.

6.5. Член колективу Університету, який має безпосереднє відношення до справи, що подана на розгляд Комісії, має право брати участь у розгляді цієї справи.

6.6. Цей Кодекс затверджується Вченою радою Університету.

6.7. Зміни та доповнення до Кодексу вносяться на підставі рішень Вченої ради Університету.